

W latach 70. XX wieku Śląsk był regionem, gdzie najwcześniej ujawniły się skutki nadmiernego zanieczyszczenia środowiska i dlatego został wybrany przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) i Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNDP) jako obszar badawczy projektu „Ochrona środowiska”. Jeden z celów tego programu zakładał uruchomienie w Katowicach „Centrum Ochrony Środowiska”.

Na rzecz środowiska

Trochę historii

Zaczął się 35 lat temu. W 1972 roku na bazie Katowickiego Oddziału Instytutu Gospodarki Wodnej utworzono „Centrum Ochrony Środowiska”.

– Tworzenie Instytutu rozpoczęło się od podstaw, tj. od budowy budynku – mówi pierwszy dyrektor Centrum Ochrony Środowiska, Kazimierz Hanus. – Od początku mieliśmy – to co najważniejsze, czyli wspaniałą kadrę – ludzi z pasją i kontakty zagraniczne, które w tych trudnych czasach miały ogromne znaczenie. Nowoczesny sprzęt można było kupić tylko za dewizy, a o te w ówczesnej Polsce nie było łatwo.

Właśnie dzięki współpracy m.in. z WHO, Centrum Ochrony Środowiska zostało wyposażone w nowoczesną aparaturę kontrolno-pomiarową, a pracownicy odbyli staże szkoleniowe w znanych ośrodkach naukowych Stanów Zjednoczonych i krajów Europy Zachodniej.

Już po roku działalności Centrum Ochrony Środowiska zostało włączone w struktury nowo powołanego Instytutu Ochrony Środowiska w Warszawie, jako jego oddział. W roku 1992, katowicki oddział Instytutu Ochrony Środowiska został przekształcony w samodzielną jednostkę badawczo-rozwojową o nazwie Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych.

Działalność i osiągnięcia

Jednym z pierwszych osiągnięć Instytutu było wypracowanie w Polsce procedur ocen oddziaływania inwestycji na środowisko (OOS) i wdrożenie ich do procesu planowania i podejmowania decyzji na poziomie regionalnym. Do innych ważnych dokonań należy niewątpliwie

opracowanie wieloletnich programów ochrony środowiska Narodowego Programu Ochrony i Kształtowania Środowiska oraz programów wojewódzkich, Wieloletniego Programu „Środowisko a Zdrowie” oraz pierwszego Krajowego Planu Gospodarki Odpadami.

W ramach badań nad nowoczesnymi technologiami rekultywacji terenów zdegradowanych, w Instytucie opracowano oryginalną procedurę przygotowania i wykorzystania autoszczepionki bakteryjnej do oczyszczania (bioremediacji) gleby i ścieków z węglowodorów ropopochodnych oraz technologię fitoremediacji – usuwania z gleby metali ciężkich.

Instytut, który od wielu lat jako jednostka badawczo-rozwojowa zajmuje czołowe miejsce w kraju, realizuje także projekty w ramach Programów Badań, Rozwoju Technologii i Wdrożeń Unii Europejskiej.

– Do dnia dzisiejszego zrealizowaliśmy 26 projektów o łącznej wartości 3 mln euro – mówi Jan Skowronek dyrektor Instytutu Ekologii Terenów Uprzemysłowionych. – Pod względem liczby realizowanych projektów w 6. Programie Ramowym UE, nasz Instytut zajął 3 pozycję wśród 197 jednostek badawczo-rozwojowych w kraju oraz 21 miejsce w rankingu polskich jednostek uczestniczących w tym programie.

Instytut dla edukacji i komunikacji społecznej

Od lat Instytut współpracuje również z wieloma organizacjami społecznymi i mediami. Współpracą ta, m.in. z Fundacją Zielonej Ligi ma na celu propagowanie zasad zrównoważonego rozwoju np. poprzez realizację kampanii edukacyjno-informacyjnych i programów edukacyjnych. Zielona Liga wspiera medialnie m.in. program „Przyjazna Kłodnica”, „Środowisko a zdrowie”, a także nowe narzędzie edukacyjne – grę „RYM – Sprawdź Swoją Wiedzę”. Za nienaganną współpracę i komunikację społeczną w Instytucie odpowiada Wanda Jarosz – rzecznik prasowy IETU, która swoją wiedzą i fachowością wspiera także działania naszej fundacji i czasopisma „Zielona Liga”.

Na koniec warto dodać, że obecny na rocznicowych uroczystościach Instytutu – Andrzej Szweda-Lewandowski, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska i Główny Konserwator Przyrody – podkreślił potrzebę istnienia IETU jako instytucji, która skupia wielu specjalistów z różnych dziedzin w działaniach na rzecz zrównoważonego rozwoju.

ANNA TARKOWSKA

Podczas uroczystych obchodów 35-lecia Instytutu Ekologii Terenów Uprzemysłowionych wręczono odznaczenia i wyróżnienia pracownikom jednostki. Fot. M. Grzegorzka

zielona
liga

miesięcznik ekologiczny
dla młodzieży i nie tylko

Wydawca i redakcja: Fundacja Zielonej Ligi (tel. 253 84 20), Górnośląska Oficyna Wydawnicza SA, 40-953 Katowice, ul. Młyńska 1, tel./faks (032)253 90 91, <http://www.gow.com.pl>, e-mail: info@gow.com.pl
Redaguje zespół: Janusz Moczulski (redaktor naczelny), Anna Tarkowska (prezes Fundacji „Zielonej Ligi”), Marek Duszyński (sekretarz redakcji). Stali współpracownicy: A. Alweil, M. Bakes, S. Biela, M. Kalandyk, M. Osuch, M. Trzepak, O. Wiczorek.
Skład i redakcja techniczna: Michał Siedlaczek.
Nakład: 5 000 egz. Niezamówionych materiałów redakcja nie zwraca i zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów. Redakcja wyraża zgodę na przedruk lub inne formy wykorzystania materiałów zawartych w „Zielonej Lidze”, ale z podaniem źródła.

Pismo jest dofinansowywane
przez Narodowy i Wojewódzki
Fundusz Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej.

